

Debreceni keresztnévek a XVIII—XX. században*

A keresztnévek divatja koronként és vidékenként változik. Mivel a névtan kutatóinak csak nagyon kevés nyomtatásban megjelent, helyhez kötött anyag áll rendelkezésére, ezen a hiányon akarunk enyhíteni azzal, hogy a Tiszántúl legnagyobb városának újabbkori névanyagából közlünk bőséges adalékokat. Közleményünk nem feldolgozás, helykímélés szempontjából tartózkodtunk az összehasonlítástól és a keresztnévekre vonatkozó irodalomra sem hivatkozunk, célunk pusztán anyagközlés.

Debrecen városa helyén a XIII. században négy kisebb falu állt: Debrecen, Szentlászlófalva, Szentmihály és Torna vagy Boldogasszonyfalva. Nagy Lajos király emelte Debrecen városi rangra 1361-ben. A XVI. században luteránus, majd kálvinista lett. Református jellegét még akkor is megtartotta, mikor a bevándorlások következtében a reformátusok aránya 70% alá süllyedt. A város lakossága a XVIII. sz. második felében 12—15 ezer körül lehetett, nagyrészt iparosok és kereskedők.

Dolgozatunkban három metszetet adunk Debrecen keresztnév anyagából a születési anyakönyvek alapján. Az első, 1770—80 közti időszakban a város lakossága még olyan óriási többségben református, hogy a vizsgált tíz évi születéseknek csak bő 2%-a esik a katolikus lakosságra. Száz évvel később, 1870—75 közt ez az arány már eléri a 15%-ot is. A XX. sz. közepéről való névadás is két metszetből adódik: 1945—48 és 1955—58. Itt már a felekezeti különbségre nincsenek adataink.

1770—80. Összesen 13 583 református adatunk van, ebből 6965 férfi és 6618 nő. Mindkét nem csak egyetlen keresztnévet kapott ebben az időszakban.

A férfinevek közül mindössze 31 fordul elő a következő gyakorisági sorrendben:

* A cikk két szakdolgozat alapján készült (BALOGH ÉVA, Debreceni keresztnévek 1770—80, 1870—75, illetőleg TAKÁCS IBOLYA, Debreceni névadás a felszabadulás után). Mindkét szakdolgozat 1963-ból való. Az adatok ezekből származnak, a megszövegezés KÁLMÁN BÉLA munkája.

név	adat	%	név	adat	%
1. István	1630	23,29	13. Pál	82	1,17
2. János	1446	20,96	14. Miklós	47	0,67
3. Mihály	1204	17,20	15. Dániel	42	0,60
4. József	457	6,57	16. Márton	31	0,44
5. András	440	6,37	17. Gergely	30	0,43
6. Ferenc	361	5,16	18. Imre	28	0,40
7. György	358	5,11	19. László	18	0,26
8. Sámuel	211	3,01	20. Dávid	10	0,14
9. Péter	195	2,79	21. Benjámín	10	0,14
10. Sándor	124	1,77	22. Gáspár	7	0,10
11. Gábor	95	1,36	23. Zsigmond	4	0,06
12. Bálint	90	1,29			

24—25. Lajos és Mátyás 3—3 (0,04%), 16—27. Antal és Jónás 2—2 (0,03%), 20—31. Ádám, Benedek, Demeter és Máté 1—1 adattal (0,01%).

Jellemző a nevek sűrűsödésére, hogy három név, az István, János és Mihály az egész férfinév-anyagnak 61,45%-át teszi ki, az első 13 név pedig 96,05%-át, tehát a maradék 18 névre mindössze 3,95% jut.

A József név meglepő gyakorisága a reformátusoknál ebben az évtizedben talán onnan magyarázható, hogy a későbbi II. József császár éppen 1770-ben járt Debrecenben is. A trónörökös közismerten liberális felfogású volt a protestantizmussal szemben, és ez a kálvinista Rómában népszerűvé tette.

Még érdekesebbek a női nevek statisztikája. Összesen 26 női név fordul elő ebben az időszakban, ez oszlik meg 6618 egyén között:

név	adat	%	név	adat	%
1. Sára	2152	32,61	11. Ilona	20	0,30
2. Erzsébet	1542	23,37	12. Zsófia	15	0,18
3. Mária	1338	20,27	13. Rebeka	13	0,15
4. Zsuzsanna	714	10,82	14. Borbála	7	0,11
5. Kata	509	7,71	15. Krisztina	6	0,08
6. Anna	145	2,19	16. Lidia	5	0,06
7. Julianna	42	0,63	17. Erzsók	3	0,04
8. Judit	38	0,58	18. Katalin	3	0,04
9. Klára	33	0,50	19. Rozália	3	0,04
10. Éva	22	0,33	20. Rébék	2	0,03

Egy-egy névként fordul elő az Ágnes, Eszter, Ráchel, Rozina, Terézia és Zsuzsa (0,02%). Mivel azonban az Erzsók az Erzsébet, a Katalin a Kata, a Rébék a Rebeka, a Rozina a Rozália, a Zsuzsa a Zsuzsanna változata, volta-

képpen csak 21 névről beszélhetünk. Ha tehát csak a leggyakoribb hat nevet vesszük változataival, ezek együtt 97,07%-ot adnak, és a maradék 15 névre mindössze 2,93% marad. Ez azt jelenti, hogy Debrecen református lakossága a jelzett évtizedben egy elenyésző töredéket nem számítva mindössze hat női név közt válogatott.

Összehasonlítással közöljük a megfelelő korszak katolikus lakosságának névstatisztikáját is, hangsúlyozva, hogy ez csak elenyésző töredék a református lakossághoz mérten, alig több 2%-nál. Ha tehát a város egész lakosságát vesszük tekintetbe, akkor a református adatokon alig változtat. Hozzá kell még tennünk, hogy a vizsgált időszakban a katolikus lakosság — vezetéknevéről ítélve — legalábbis felerészben német és szláv eredetű volt.

A katolikus lakosság közt a 34 férfinév mindössze 201 egyén közt oszlik meg, itt tehát a nagy számok törvényei nehezebben érvényesülnek.

név	adat	%	név	adat	%
1. József	41	20,5	6. István	10	5,0
2. János	40	20,0	7. Antal	8	4,0
3. Ferenc	24	12,0	8. András	7	3,5
4. Mihály	13	6,5	9. Imre	4	2,0
5. György	11	5,5	10. Miklós	4	2,0

3—3 személy (1,5%) kapta a Leopold, Márton és Péter nevet, 2—2 (1%) az Adalbert, Deodatus, Gábor, Jakab, Kalaszantius, Károly, Lőrinc és Zsigmond nevet. Csupán egyszer (1,5%) fordul elő az Ádám, Albert, Bernát, Dávid, Gáspár, Lajos, László, Menyhért, Pál, Prosper, Rókus, Sámuel és Sándor.

A 29 női név 132 újszülöttet jelent a vizsgált korban:

név	adat	%	név	adat	%
1. Anna	34	22,67	7. Terézia	8	5,33
2. Mária	23	13,33	8. Zsuzsanna	7	4,67
3. Klára	10	6,67	9. Regina	6	4,—
4. Borbála	10	6,67	10. Sára	5	3,33
5. Katalin	9	6,—	11. Éva	4	2,67
6. Juliann	8	5,33			

Két-két adattal (1,33%) fordul elő az Antónia, Franciska, Jozefa, Karolina, Magdolna és Rozália, egy-egy adattal (0,67%) az Ágota, Ágnes, Amália, Brigitta, Eleonóra, Heléna, Leopoldina, Marianna, Monika, Rafaela, Rebeka és Viktória. Az Anna név nagy gyakoriságát megerősítette, hogy a város egyetlen katolikus templomának szent Anna volt a védőszentje.

A katolikusoknál gyakori a kettős név (22,5%), a hármas már ritkább (4,5%), elvétve még a négyes (0,6%), és ötös (0,3%) név is előfordul. Ezek egy része azonos a már felsorolt első nevekkel, de néhány csak második vagy harmadik névként található. Ilyen férfinévek: Boldizsár, Gratis, Zakariás, Szerafin, Szilveszter, Timeon, Tódor, Tamás, Wolfgang, Xavér. Női nevek: Eszter, Margaréta, Nepomucena, Ripszima, Rozina, Vartburga, Xaveria.

Mindkét felekezetről, de főképpen a reformátusoknál igen gyakran kapja a gyermek szülei (32,3%) vagy keresztszülei nevét (7,3%) A katolikusoknál az arány a keresztszülők javára módosul (szülők 18%, keresztszülők 28%).

1870—75. Ebben az időszakban a város lakossága már megközelíti a félszázezretet. A száz évvel ezelőtt még főleg iparos és kereskedő lakosságú város a múlt század utolsó harmadában erősen paraszti jellegűvé vált, a lakosságnak több mint egyharmada földműves. A kapitalizálódás kezdeteként megjelennek a gyári munkások. Megnőtt a hivatalnok-réteg is. A katolikusok aránya is nagyobb, az egész névanyagnak mintegy 15%-a soraik közül kerül ki. E korban még elkülönítve tárgyaljuk a két felekezetet, de mivel itt már a katolikus névanyag számbeli súlya megnőtt, indokoltnak látszik, hogy a könnyebb összehasonlítás kedvéért párhuzamosan állítsuk táblázatba. A számbeli „erőviszonyokat” az „adatok” rovat nyilvánvalóvá teszi.

Férfinévek:

reformátusok			katolikusok		
név	adat	%	név	adat	%
1. József	585	13,—	József	93	11,62
2. István	546	12,13	János	73	9,12
3. Sándor	424	9,42	Lajos	56	7,—
4. János	414	9,20	Gyula	55	6,88
5. Mihály	305	6,75	Ferenc	41	5,12
6. Ferenc	294	6,53	István	39	4,88
7. Lajos	291	6,46	Béla	38	4,25
8. Imre	204	4,53	Sándor	38	4,25
9. András	196	4,35	Károly	37	4,12
10. Gábor	168	3,71	András	32	4,—
11. Gyula	133	2,95	Mihály	26	3,25
12. Károly	91	2,02	Imre	23	2,88
13. László	76	1,69	György	20	2,50
14. Bálint	67	1,49	Antal	18	2,25
15. Péter	57	1,26	Kálmán	16	2,—
16. György	55	1,24	Géza ~ Geiza	16	2,—

17. Kálmán	53	1,18	Gábor	13	1,62
18. Béla	42	0,93	Jenő	13	1,62
19. Géza ~ Geiza	26	0,65	László	13	1,62
20. Miklós	22	0,48	Pál	13	1,62
21. Dániel	20	0,44	Péter	11	1,37
22. Sámuel	20	0,44	Zoltán	10	1,25
23. Pál	19	0,42	Dezső	9	1,12
24. Zoltán	19	0,42	Gusztáv	9	1,12
25. Antal	15	0,33	Miklós	9	1,12
26. Elek	13	0,29	Ignác	7	0,88
27. Márton	11	0,25	Rudolf	6	0,72
28. Dezső	10	0,22	Elemér	6	0,72
29. Jenő	10	0,22	Jakab	5	0,63
30. Gergely	8	0,18			
31. Ernő	7	0,15			
32. Ödön	7	0,15			

További, ritkábban előforduló nevek a reformátusoknál: 5—5 adattal (0,11 %) Árpád, Gusztáv, Vilmos, 3—3 adattal (0,07 %) Albert, Artur, Barnabás, Elemér, Endre és Viktor, 2—2 személlyel (0,04 %) az Ágoston, Aladár, Aurél, Emil, Farkas, Frigyes, Henrik, Herman, Ignác, Menyhért.* Rezső és Tibor, mindössze egyszer (0,02 %) az Ádám, Adorján,* Andor, Áron, Arnold, Balázs, Barna, Benjámín,* Bertalan, Demeter, Emánuel,* Ervin, Gottfried,* Győző,* Hugó, Iván,* Izidor, Jakab, Julián,* Konrád, Loránd, Lőrinc, Máté, Mór, Nándor,* Orbán, Oszkár,* Richárd,* Román,* Rudolf, Szevér, Szilárd,* Tihamér, Vencel, Vilhelm* és Zsigmond.

A katolikus lakosságban: 3—3 személlyel (0,37 %) az Ágoston, Andor, Árpád, Aurél, Dániel, Ede, Eduárd, Ernő, Ferdinánd, Lőrinc, Márton, Nándor, Ottó, Simon és Vilmos, 2—2 adattal (0,25 %) Adolf, Albert, Elek, Emil, Győző, Herman, Konstantin,* Kornél, Mátyás, Mór, Ödön, Tamás, Tódor,* és Vince, mindössze egyszer fordul elő a névanyagban (0,12 %) az Ákos,* Aladár Alajos,* Armand,* Auguszt, Barabás, Bertalan, Dénes,* Domokos, Emánuel,* Endre, Erneszt, Ervin, Félix,* Frigyes, Habakuk,* Hellus, Henrik, Hubert, Hugó, Illés, Keresztély, Manó,* Miksa, Rajmund,* Rezső, Richárd,* Román, Szaniszló, Tivadar,* Valter, Vencel, Zsigmond*.

A nevek meglepően egyeznek a két felekezetben. A katolikusoknál a nevek eloszlása egyenletesebb. A Lajos név feltűnő gyakorisága Kossuth Lajos páratlan népszerűségének köszönhető. Ugyanez az oka Petőfi Sándorról a Sándor név sűrű előfordulásának.

* A név mögötti csillag azt jelenti, hogy a név első névként nem, hanem csak második vagy harmadik keresztnévként fordul elő.

Női nevek:

református			katolikus		
név	adat	%	név	adat	%
1. Julianna	1300	29,59	Mária	133	17,73
2. Eszter	698	15,86	Julianna	62	8,27
3. Zsuzsanna	573	13,02	Erzsébet	53	7,06
4. Mária	518	11,54	Róza	42	5,60
5. Erzsébet	388	8,79	Anna	38	5,—
6. Róza	204	4,64	Zsuzsanna	26	3,47
7. Sára	146	3,32	Ilona	23	3,12
8. Rozália	81	1,79	Eszter	18	2,40
9. Ilona ~ Ilonka	47	1,04	Gizella	18	2,40
10. Katalin	37	0,84	Jozefa	18	2,40
11. Etelka	25	0,57	Margit	18	2,40
12. Margit	25	0,57	Etelka	17	2,27
13. Zsófia	22	0,50	Terézia	16	2,13
14. Emilia	21	0,48	Ida	14	1,87
15. Gizella	20	0,45	Karolina	13	1,75
16. Terézia	20	0,45	Katalin	13	1,75
17. Vilma	20	0,45	Rozália	13	1,75
18. Ida	18	0,40	Piroska	12	1,67
19. Irén	18	0,40	Irma	12	1,67
20. Karolina	17	0,38	Alojzia	11	1,55
21. Irma	15	0,33	Amália	11	1,55
22. Piroska	14	0,31	Vilma	11	1,55
23. Rózsa	14	0,31	Borbála	10	1,42
24. Anna	13	0,29	Emma	9	1,20
25. Emma	13	0,29	Matild	9	1,20
26. Jolán	10	0,23	Ilka	9	1,20
27. Amália	9	0,20	Antónia	8	1,07
28. Ilka	7	0,17	Emilia	8	1,07
29. Aranka	6	0,14	Jolán	8	1,07
30. Lujza	5	0,11	Gabriella	7	0,94
31. Szerén	5	0,11	Sarolta	7	0,94
			Zsófia	7	0,94

A reformátusoknál 4—4 adattal (0,09 %) előfordul a Hermin(a), Paulina és Teréz, 3—3 (0,07 %) az Albertina, Augusztina, Júlia, Lídia, Matild, Olga, 2—2 (0,05 %) az Ágnes, Berta, Borbála, Elvira, Eufrozina,* Gabriella, Johanna, Judit, Krisztina, Melánia, Veronika, Zulima, egyszer található (0,02 %) csak a

következők: Adél, Antónia, Aurélia, Emerika,* Eugénia,* Ferike,* Flóra, Georgina, Hajnalka, Heléna, Henriette, Henrika, Ilma, Jozsefa, Jozefin, Kornélia, Laura, Lilla, Lina, Ludovika,* Márta,* Ottilia, Sarolta, Valéria,* Viktória, Viola, Wilhelmina.

A katolikusoknál 6—6 személy neve (0,80 %) Kornélia és Szeréna, 5—5 adattal fordul elő (0,67 %) a Berta, Franciska, Heléna, Hermina, Irén, Johanna, Julia, Konstantina, Magdolna* és Wilhelmina, 4—4 (0,54 %) az Ágnes, Aranka, Izabella, Laura, Paulina, 3—3 (0,41 %) a Klára, Krisztina, Lujza, Stefánia, Tekla, 2—2 (0,26 %) Adél, Aurélia, Cecília, Eleonóra, Eugénia, Evelin, Fáni, Henriette, Klotild,* Leopoldina, Lina, Petronella,* Sára, Szidónia, egyszer található csak (0,13 %) az Adrien, Alexandra,* Apollónia, Augusztá, Augusztina,* Auróra, Blanka,* Coelestina,* Edita, Ernesztina,* Eufrozina,* Filippina, Fridrika, Janka, Judit, Jusztina, Kamilla, Leontina, Lídia, Ludmilla,* Malvin, Márta,* Melánia, Natália,* Pálma,* Ráchel,* Rozina, Rózsa, Vanda, Veron, Veronika.

Már első pillantásra felötlük az összehasonlításkor, hogy a reformátusoknál a divat vagy megszokás mennyire csak néhány név körül sűrűsödik. Az első hét nevet viselte a vizsgált időszak újszülött leányainak 86,76%-a, a katolikusoknál viszont csak 50,25 %. Az utóbbi csoportban tehát sokkal egyenletesebb a nevek eloszlása.

1945—58. A felszabadulás utáni Debrecen lakossága már messze túlhaladja a százezret. Ma már jelentős gyáriparral is rendelkezik. Mivel a környék lakosságának újszülöttei is rendszerint a debreceni klinikák vagy kórházak szülészeti osztályán látják meg a napvilágot, ezért itt is anyakönyvezik őket. Dolgozatunkban azonban csak a debreceni személynévadással foglalkozunk, és ezért a születési anyakönyvekből csak azoknak az újszülötteknek a nevét jegyeztük ki, akiknek szülei debreceni lakosok. Ebben a korszakban már nem vizsgáljuk külön-külön a felekezeteket. Az anyaggyűjtés nem terjedt ki az egész időszakra, hanem csak az 1945—48 és az 1955—58 évekre, tehát összesen nyolc év anyagát tartalmazza a korszak elejéről és végéről. Mivel nincs lényeges különbség, a kettőt együttesen tárgyaljuk.

A vizsgált években összesen 17 468 debreceni illetőségű gyermek született: 8987 fiú és 8491 leány. A fiúk 31 %-ának, a lányok 37,33 %-ának volt kettős neve, a fiúk 0,63 %-ának a lányok 0,89 %-ának pedig hármas. A négyes név nagyon ritka, a fiúknál 0,04 %, a lányoknál pedig 0,03 %.

Ha csak az első neveket vesszük figyelembe, ezek száma így alakul:

év	férfi	női	év	férfi	női
1945	74	82	1955	61	81
1946	77	102	1956	64	79
1947	75	86	1957	48	90
1948	73	83	1958	76	115

A régebbi korokkal szemben tehát a női nevek száma állandóan lényegesen a használatos férfinevek fölött van, néha a kétszeresét is megközelíti.

Hogy a névhasználatot a második—negyedik évben is megismerhessük, háromféle statisztikában is feldolgozzuk a vizsgált névanyagot. 1. Első névként (8987 f. és 8491 l.) 2. 2—4 névként (2914 f. és 3329 l.), 3. Összesen (11 901 f. és 11 820 l.).

A férfinevek gyakorisága :

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	%
1. István	981	10,90	275	9,48	1256	10,55
2. László	930	10,33	258	8,89	1188	10,—
3. Sándor	899	10,—	168	5,79	1067	8,98
4. József	714	7,93	220	7,58	934	7,85
5. János	702	7,35	200	6,89	902	7,58
6. Ferenc	396	4,40	102	3,51	498	4,19
7. Lajos	372	4,13	162	5,58	534	4,49
8. Imre	359	4,—	85	2,92	444	3,73
9. Zoltán	346	3,84	110	3,79	456	3,83
10. Tibor	284	3,15	85	2,92	369	3,10
11. Gábor	241	2,65	81	2,79	322	2,70
12. Gyula	229	2,54	59	2,03	288	2,42
13. András	219	2,43	90	3,10	309	2,59
14. Mihály	203	2,25	77	2,65	280	2,35
15. Béla	199	2,21	79	2,71	278	2,33
16. György	192	2,13	56	1,94	248	2,08
17. Csaba	144	1,60	71	2,45	215	1,80
18. Károly	141	1,56	43	1,48	184	1,55
19. Péter	140	1,55	49	1,69	189	1,59
20. Attila	135	1,50	60	2,07	195	1,64
21. Miklós	121	1,34	57	1,97	178	1,49
22. Antal	83	0,92	27	0,94	110	0,92
23. Tamás	81	0,90	16	0,55	97	0,81
24. Pál	64	0,71	48	1,66	112	0,94
25. Zsolt	54	0,60	21	0,71	75	0,63
26. Géza	51	0,56	32	1,10	83	0,69
27. Kálmán	51	0,56	30	1,03	81	0,67
28. Jenő	45	0,50	14	0,48	59	0,50
29. Árpád	44	0,49	27	0,94	71	0,60
30. Barna(bás)	35	0,39	18	0,61	53	0,44

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	%
31. Ernő	32	0,35	11	0,37	43	0,36
32. Endre	28	0,31	13	0,43	41	0,34
33. Márton	22	0,24	14	0,47	36	0,30
34. Bálint	21	0,23	8	0,27	29	0,24
35. Mátyás	19	0,21	6	0,20	25	0,21
36. Zsigmond	17	0,19	8	0,27	25	0,21
37. Dezső	15	0,16	13	0,43	28	0,23
38. Róbert	14	0,15	5	0,17	19	0,16
39. Ákos	13	0,14	8	0,27	21	0,18
40. Ervin	13	0,14	2	0,07	15	0,13
41. Andor	12	0,13	5	0,17	17	0,14
42. Bertalan	12	0,13	2	0,07	14	0,12
43. Elemér	11	0,12	4	0,13	15	0,13
44. Levente	10	0,11	7	0,23	17	0,14
45. Dániel	10	0,11	6	0,20	16	0,15
46. Szabolcs	10	0,10	3	0,10	13	0,11
47. Vilmos	9	0,10	8	0,27	17	0,14
48. Ádám	9	0,09	—	—	9	0,08
49. Albert	8	0,09	6	0,20	14	0,12
50. Dénes	8	0,09	6	0,20	14	0,12
51. Gusztáv	8	0,08	3	0,10	11	0,10
52. Ottó	7	0,08	3	0,10	10	0,09
53. Kornél	7	0,08	3	0,10	10	0,09
54. Emil	7	0,07	2	0,07	9	0,08
55. Balázs	6	0,07	5	0,17	11	0,10
56. Gergely	6	0,07	4	0,13	10	0,09
57. Rudolf	6	0,07	4	0,13	10	0,09
58. Elek	6	0,07	3	0,01	9	0,08
59. Nándor	6	0,07	—	—	6	0,05
60. Tivadar	6	0,07	—	—	6	0,05
61. Viktor	5	0,06	6	0,20	11	0,10
62. Iván	5	0,06	3	0,10	8	0,07
63. Aladár	5	0,06	1	0,03	6	0,05
64. Ödön	5	0,06	—	—	5	0,04
65. Frigyes	4	0,04	2	0,07	6	0,05
66. Vince	4	0,04	2	0,07	6	0,05
67. Loránd	4	0,04	1	0,03	5	0,04
68. Oszkár	4	0,04	1	0,03	5	0,04
69. Tihamér	4	0,04	—	—	4	0,03
70. Győző	4	0,04	1	0,03	5	0,04

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	%
71. Csongor	3	0,03	1	0,03	4	0,03
72. Richárd	3	0,03	—	—, —	3	0,03
73. Szilárd	2	0,02	2	0,07	4	0,03
74. Lehel	2	0,02	1	0,03	3	0,03
75. Ambrus	2	0,02	—	—, —	2	0,02
76. Gerő	2	0,02	—	—, —	2	0,02
77. Herman	2	0,02	—	—, —	2	0,02
78. Lőrinc	2	0,02	—	—, —	2	0,02
79. Norbert	2	0,02	—	—, —	2	0,02
80. Örs	2	0,02	—	—, —	2	0,02
81. Simon	2	0,02	—	—, —	2	0,02
82. Izidor	2	0,02	—	—, —	2	0,02
83. Szilveszter	1	0,01	6	0,20	7	0,06
84. Artúr	1	0,01	3	0,10	4	0,03

Az Alajos, Alfréd, Áron, Benedek, Domokos, Ede, Henrik, Ignác, Leó, Menyhért és Xavér 1—1 első (0,01%) és 1—1 második (0,03%) névvel, összesen kétszer tűnik fel.

Egy—egy első névvel szerepelnek, másodikkal nem a következők: Adorján, Alpár, Bernát, Döme, Egon, Farkas, Flóris, Gáspár, Gerzson, Hunor, Kamilló, Kond, Máriusz, Olivér, Rajmund, Rezső, Stefános, Szaniszló, Teodor, Tomány, Vajk, Vendel és Zsombor.

Kétszer fordul elő, de csak második névben (0,07%) a Lipót és Velimir.

Csak egyszer és csak második névben az Aba, Álmos, Botond, Emánuel, Hilárius, Huba, Hugó, Illés, Konrád, Kristóf, Lénárd, Máté, Miksa, Roland, Viels és Zerind.

Az azonos név változatai közül csak a Barna és Barnabás változatot számoltam egybe (Barna: 26 első és 16 második, Barnabás: 9 első és 2 második név). Különválasztottuk a Gerőt a Gergelytől, az Endrét az Andrástól, a Viktort a Győzőtől stb. A Stefanos valószínűleg nem magyar nemzetiségű István. Idegen alakban jegyezték be az egyetlen Teodort is.

Női nevek:

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	1%
1. Mária	885	10,41	372	11,18	1257	10,65
2. Erzsébet	839	9,87	270	8,11	1109	9,40
3. Katalin	799	9,36	269	8,08	1068	9,—
4. Éva	597	7,02	175	5,26	772	6,55

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	%
5. Ilona	525	6,19	199	6,—	724	6,14
6. Julianna	359	4,22	139	4,18	498	4,22
7. Margit	327	3,97	120	3,60	447	3,79
8. Irén	272	3,20	79	2,37	351	2,98
9. Ibolya	261	3,07	92	2,77	353	3,—
10. Judit	234	2,75	68	1,03	302	2,56
11. Ildikó	199	2,34	54	1,59	253	2,14
12. Anikó	198	2,33	66	0,97	264	2,24
13. Magdolna	194	2,28	171	5,14	365	3,10
14. Zsuzsanna	187	2,20	94	2,83	281	2,38
15. Anna	187	2,20	86	2,58	278	2,36
16. Ágnes	180	2,12	52	1,53	232	1,97
17. Edit	166	1,95	39	1,18	205	1,74
18. Róza	150	1,75	74	2,22	224	1,90
19. Piroska	147	1,73	49	1,44	196	1,66
20. Márta	146	1,72	42	1,27	188	1,60
21. Klára	126	1,48	48	1,41	174	1,47
22. Erika	118	1,39	35	1,05	153	1,30
23. Eszter	115	1,37	80	2,40	195	1,65
24. Gyöngyi(ke)	95	1,12	31	0,94	126	1,06
25. Gabriella	91	1,07	31	0,94	122	1,03
26. Marianna	59	0,69	12	0,36	71	0,60
27. Jolán	54	0,64	33	1,—	87	0,74
28. Enikő	43	0,51	11	0,33	54	0,46
29. Etelka	38	0,47	30	0,91	68	0,58
30. Gizella	36	0,45	30	0,91	66	0,56
31. Irma	34	0,40	31	0,94	65	0,55
32. Aranka	34	0,40	13	0,39	47	0,40
33. Olga	32	0,37	10	0,30	42	0,35
34. Tünde	30	0,35	16	0,48	46	0,39
35. Valéria	29	0,34	17	0,51	46	0,39
36. Emma	28	0,33	8	0,24	36	0,30
37. Sára	25	0,29	21	0,63	46	0,39
38. Zsófia	25	0,29	13	0,39	38	0,32
39. Borbála	24	0,28	17	0,51	41	0,34
40. Veronika	24	0,28	4	0,12	28	0,23
41. Teréz	23	0,26	21	0,63	44	0,37
42. Csilla	23	0,26	15	0,45	38	0,32
43. Andrea	21	0,24	11	0,33	33	0,28
44. Rozália	20	0,23	11	0,33	31	0,26

név első névként		%	2—4. névként	%	összesen	1%
45. Hajnalka	19	0,22	5	0,15	24	0,20
46. Magda	18	0,21	7	0,21	25	0,21
47. Júlia	15	0,17	7	0,21	22	0,19
48. Adrienne	14	0,16	4	0,12	18	0,15
49. Györgyi(ke)	14	0,16	—	—, —	14	0,12
50. Emília	13	0,15	8	0,24	21	0,18
51. Emese	13	0,15	7	0,21	20	0,17
52. Viola	13	0,15	1	0,03	14	0,12
53. Sarolta	12	0,14	19	0,57	31	0,36
54. Krisztina	11	0,13	5	0,15	16	0,13
55. Melinda	10	0,12	3	0,06	12	0,10
56. Ágota	9	0,11	4	0,12	13	0,11
57. Kornélia	9	0,11	4	0,12	13	0,11
58. Vilma	9	0,11	4	0,12	13	0,11
59. Viktória	9	0,11	3	0,09	12	0,10
60. Annamária	9	0,11	1	0,03	10	0,09
61. Lenke	8	0,09	13	0,39	21	0,18
62. Rózsa	8	0,09	10	0,30	18	0,15
63. Ida	8	0,09	7	0,21	15	0,13
64. Alice	8	0,09	4	0,12	12	0,10
65. Matild	8	0,09	3	0,09	11	0,09
66. Veronka	7	0,08	21	0,63	28	0,23
67. Terézia	7	0,08	6	0,18	13	0,11
68. Eleonóra	7	0,08	4	0,12	11	0,09
69. Lili	7	0,08	3	0,09	10	0,09
70. Szilvia	7	0,08	3	0,09	10	0,09
71. Hedvig	7	0,08	2	0,06	9	0,08
72. Zita	7	0,08	2	0,06	9	0,08
73. Vera	7	0,08	1	0,03	8	0,07
74. Izabella	6	0,07	6	0,18	12	0,10
75. Adél	6	0,07	4	0,12	10	0,09
76. Beatrix	6	0,07	2	0,06	8	0,07
77. Nóra	6	0,07	2	0,06	8	0,07
78. Pálma	6	0,07	1	0,03	7	0,06
79. Amália	5	0,06	4	0,12	9	0,08
80. Angéla	5	0,06	3	0,09	8	0,07
81. Emőke	5	0,06	2	0,06	7	0,06
82. Lídia	5	0,06	2	0,06	7	0,06
83. Rit(t)a	5	0,06	2	0,06	7	0,06
84. Ottília	5	0,06	—	—, —	5	0,04

név	első névként	%	2—4. névként	%	összesen	%
85. Elvira	4	0,05	5	0,15	9	0,08
86. Beáta	4	0,05	2	0,06	6	0,05
87. Gyöngyvér	4	0,05	2	0,06	6	0,05
88. Henriette	4	0,05	—	—, —	4	0,03
89. Noémi	4	0,05	5	0,15	9	0,08
90. Lívia	4	0,05	3	0,09	7	0,06
91. Lilla	3	0,04	2	0,06	5	0,04
92. Cecília	3	0,04	1	0,03	4	0,03
93. Ella	3	0,04	4	0,12	7	0,06
94. Kamilla	3	0,04	1	0,03	4	0,03
95. Erna	3	0,04	—	—, —	4	0,03
96. Berta	2	0,02	5	0,15	7	0,06
97. Etel	2	0,02	3	0,09	5	0,04
98. Antónia	2	0,02	2	0,06	4	0,03
99. Juszтина	2	0,02	1	0,03	3	0,03
100. Monika	2	0,02	1	0,03	3	0,03
101. Elza	2	0,02	—	—, —	2	0,02
102. Marian	2	0,02	—	—, —	2	0,02
103. Tímea	2	0,02	—	—, —	2	0,02
104. Brigitta	1	0,01	3	0,09	4	0,03
105. Paula	1	0,01	3	0,09	4	0,03
106. Alexandra	1	0,01	2	0,06	3	0,03
107. Imola	1	0,01	1	0,03	2	0,02
108. Iringó	1	0,01	1	0,03	2	0,02
109. Janka	1	0,01	1	0,03	2	0,02
110. Kinga	1	0,01	1	0,03	2	0,02
111. Margaréta	1	0,01	1	0,03	2	0,02
112. Panna	1	0,01	1	0,03	2	0,02
113. Réka	1	0,01	1	0,03	2	0,02
114. Ruth	1	0,01	1	0,03	2	0,02
115. Stefánia	1	0,01	1	0,03	2	0,02

Csak első névként fordul elő egyszer (0,01 %) az Alinka, Amaril, Angélika, Anizia, Bella, Betti, Celesztin, Dalma, Dóra, Emerencia, Ernesztin, Fatima, Frida, Fruzsina, Honória, Jozefina, Katharina, Lea, Lilian, Máriaanna, Mariska, Melánia, Ráchel, Sugárka, Szende, Szeréna, Teodóra, Tuba, Vanda, Xénia, Yvette.

Csak második névként használták ebben az időszakban 3—3 alkalommal a Franciska és Lujza nevet, kétszer a Johannát, egyszer-egyszer pedig a következő neveket, illetve névváltozatokat: Anita, Bea, Blanka, Bozsena, Dea, Eglantin,

Ellen, Eta, Evelin, Flóra, Gertrud, Hilda, Hortenzia, Józsa, Jutka, Karolina, Karola, Klementina, Klotild, Laura, Leona, Marietta, Romana, Szilárdka, Virginia.

Külön névnek vettük ugyanazon név változatait, mint Anikó, Panna és Anna, Bea és Beatrix; Betti, Elza és Erzsébet, Eleonóra és Nóra; Ellen és Ilona; Eta, Etel és Etelka; Ella és Gabriella; Gyöngyi és Gyöngyvér; Janka és Johanna; Jozefina és Józsa; Judit és Jutka; Katalin és Katharina; Lili és Lilian; Magda és Magdolna; Margit és Margaréta; Marian, Marianna és Máriaanna; Mária és Mariska; Róza, Rozália és Rózsa; Teréz és Terézia; Vera, Verona, Veronika és Veronka. Ezzel szemben egy névnek vettük a helyesírási változatokat, mint Adrien és Adrienne, Alice és Aliz, Rita és Ritta, valamint a következő három nevet: Gyöngyi és Gyöngyike; Györgyi és Györgyike; Hajnal és Hajnalka.

BALOGH ÉVA—TAKÁCS IBOLYA—KÁLMÁN BÉLA

Noms de baptême à Debrecen depuis le XVIIIe siècle

Les noms de baptême suivent une mode qui change de région en région et d'époque en époque. Étant donné que les spécialistes de l'anthroponymie ne disposent en Hongrie que d'un très petit nombre de publications où l'étude de la question soit topographiquement délimitée, les auteurs du présent travail ont cru utile de publier un relevé détaillé des noms de baptême en cours à l'époque moderne dans la ville de Debrecen, capitale de la région appelée *Tiszántúl*.

Le relevé est établi d'après les registres baptistaires et, pour le XXe siècle, les registres de l'État-Civil, exhaustif pour les périodes suivantes: 1770—80, 1870—75, 1945—58.

On peut constater que le nombre des prénoms a augmenté progressivement au cours des siècles. Voici le nombre respectif des prénoms masculins et des prénoms féminins suivant les époques: XVIIIe siècle: 31—26; XIXe siècle: 90—82; XXe siècle: 123—156.

La fréquence des cinq premiers prénoms subit une diminution proportionnelle, illustrée par les chiffres de pourcentage suivants: XVIIIe s.: 74,4—91,8; XIXe s.: 50,5—78,8; XXe s.: 46,5—42,8.

E. BALOGH—I. TAKÁCS—B. KÁLMÁN